

یادداشت
سیدمحمد مهدی میرزایی قمی*

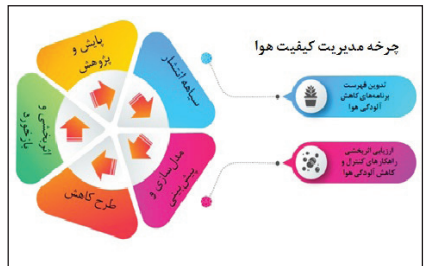
اصول مدیریت کیفیت هوا

سال‌هاست که آلودگی هوا به‌عنوان یکی از چالش‌های بزرگ شهر تهران، به مطالبه شهروندان و دغدغه مسئولان تبدیل شده و در صدر فهرست معضلات این کلانشهر جای گرفته است؛ هر چند هم منابع ثابت و هم منابع متحرک در ایجاد و انتشار آلودگی هوا نقش دارند، اما واقعیت این است که هماهنگی و یکپارچه‌سازی ارگان‌های ذیربط نقش بسیار مهمی در مدیریت و کنترل آلودگی هوا دارد. با توجه به اینکه پیش‌نیاز شناخت آلودگی هوا و راه‌های مشارکت عمومی در کنترل و کاهش آن، آگاهی از تعاریف، منابع انتشار، آلاینده‌های شاخص و معیار و مهم‌ترین راهکارهای بهبود کیفیت هواست، در سلسله یادداشت‌هایی به محیاتی از مباحث آلودگی هوا خواهیم پرداخت که از سوی «شرکت کنترل کیفیت هوای تهران» تدوین شده و برای مطالعه مخاطبان در اختیار همشهری قرار گرفته است. در هر نقطه‌ای از جهان همچون تهران که با مشکل آلودگی هوا روبه‌روست، پیاده‌سازی یک سیستم تکرار شونده تحت عنوان چرخه مدیریت کیفیت هوا که از اجزا و ابزارهای مختلفی تشکیل شده، ضرورت دارد تا با تکرار این چرخه، اقدامات مؤثری در زمینه کنترل و کاهش آلودگی هوا، شناسایی و اجرایی شده و در نهایت، از آنها بازخورد گرفته شود.

مهم‌ترین سؤالاتی که در مواجهه با آلودگی هوا در یک نقطه مطرح می‌شود، به شرح زیر است:

- آلاینده معیار در شهر چیست و به‌عبارتی، کدام آلاینده یا آلاینده‌ها باعث کاهش کیفیت هوا می‌شوند؟
- کدام منابع موجب ایجاد این آلاینده یا آلاینده‌ها در جو می‌شود و سهم هر یک از این منابع چقدر است؟
- چه اقداماتی برای کنترل و کاهش غلظت این آلاینده یا آلاینده‌ها در جو می‌توان انجام داد؟
- با توجه به هزینه‌های برون اقدامات مؤثر بر کاهش آلودگی هوا و محدودیت منابع، این اقدامات براساس معیار هزینه - فایده چگونه اولویت‌بندی شوند؟
- زمانبندی اجرای اقدامات مؤثر بر کاهش آلودگی هوا چگونه است و این اقدامات در راستای دستیابی به هوای پاک چگونه هدف‌گذاری می‌شوند؟

نخستین گام در سیستم مدیریت کیفیت هوا، پایش و اندازه‌گیری مستمر غلظت آلاینده‌های مختلف در جو، با هدف شناسایی آلاینده‌های معیار و مؤثر بر کیفیت هوا، محاسبه میزان فاصله آن از حدود مجاز و حدود استاندارد سلامت و تعیین زمان‌ها و مکان‌های وقوع و وسعت نامطلوب کیفیت هوا برای آماده‌سازی در زمینه مقابله با کنترل آن است.

پس از کسب اطلاعات لازم درباره وضعیت کیفیت هوا از طریق پایش و اندازه‌گیری، دومین گام شناسایی عوامل مؤثر در ایجاد آلودگی هوا یا منابع آلاینده است. در این مرحله، پس از شناسایی منابع تولید آلودگی، میزان تولید آلاینده‌های ناشی از آنها، محاسبه سهم هر منبع در تولید آلودگی هوا تخمین زده می‌شود که به چنین مطالعه‌ای، سیاهه انتشار می‌گویند. براساس این شناخت از منابع آلاینده، در گام سوم می‌توان راهکارهایی به‌منظور کنترل و کاهش آلودگی هوا از جمله نوسازی ناوگان آلوده، پیمان‌های توسعه سبک‌سخت، اجرای طرح‌های ترافیکی، نصب فیلتر دوده و... ارائه کرد. با توجه به طیف گسترده راهکارهای پیشنهادی و به‌دلیل هزینه‌های گزاف موردنیاز و محدودیت منابع، اجرای تمام آنها امکانپذیر نیست و راهکارها یا استغناء از اجزای سیاهه انتشار و مدل‌سازی کیفیت هوا به لحاظ هزینه - فایده، اولویت‌بندی و میزان اثربخشی اجرای هر راهکار در کاهش آلودگی هوا تعیین می‌شود.

در گام چهارم، پس از تعیین راهکارهای پهنه برای کاهش آلودگی هوا، برنامه‌ای گام‌تحت عنوان برنامه کاهش آلودگی هوا با هدف دستیابی به سطوح کیفیت هوای مشخص، تهیه و تدوین می‌شود. گام پنجم و آخر از سیستم مدیریت کیفیت هوا به اجرای راهکارها یا اختصاص دارد. در این گام، راهکارهای ارائه شده بر اساس اولویت، اجرا می‌شوند. در نهایت، این چرخه باید تکرار شده و براساس پایش کیفیت هوا، تعیین شود که اجرای راهکارها، چه مقدار منجر به بهبود کیفیت هوا و دستیابی به هدف گذاری اولیه شده است. با تکرار این چرخه به‌صورت مستمر در شهرهای همچون تهران، می‌توان انتظار داشت که معضل آلودگی هوا به مرور کنترل شده و کاهش یابد.

* مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران

مجلس

با وجود هزینه‌های زیاد «نگهداشت» شهر انجام شده است

عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی گفت: فارغ از اجرای پروژه‌های عمرانی، همین که شهرداری با وجود هزینه‌های هنگفت، نگهداشت شهر را به خوبی و مدیریت شده انجام می‌دهد، موفقیت بزرگی محسوب می‌شود. مجتبی یوسفی در گفت‌وگو با پایگاه خبری شهر، گفت: این دولت برای توسعه زیرساخت‌ها تلاش می‌کند؛ طوری که وزارت کشور اقدام تلفیقی مثبتی انجام داد و قرارداد تأمین هم‌جزار و ۵۵ دستگاه اتوبوس پس از ۱۱ سال منعقد شد. او ضمن ابراز امیدواری از تداوم همدلی بین مجلس، دولت و مدیریت شهری گفت: ما باید نگاه به شهرداری‌ها را تغییر دهیم؛ پروژه‌های شهرداری به هیچ‌عنوان قابل مقایسه با پروژه‌های دولت نیست و باید بدانیم که اداره شهر هزینه زیادی می‌خواهد و دولت باید بیش از این به شهرداری‌ها کمک کند.

کاهش ترافیک خیابان دماوند با پایانه هوشمند

اعضای شورای شهر تهران در جلسه دیروز خواستار تعیین تکلیف پایانه جدید شرق شدند

گزارش

دیروز در صدودهمین جلسه شورای شهر تهران، پرونده پایانه جدید شرق تهران باز شد و اعضای پارلمان شهری نسبت به عدم تعیین تکلیف و بهره‌برداری از آن تذکراتی دادند. عملیات عمرانی این پایانه دهه ۸۰ در بزرگراه شهید یاسینی شروع شد و پس از رسیدن به مرز پیشرفت ۹۵ درصدی، منابع مالی برای ادامه کار تأمین نشد و کار متوقف شد. از سوی دیگر، اتصال به خط ۲متر و (از ایستگاه فرهنگسرا تا پایانه جدید شرق در جاده دماوند) یکی از شروط بهره‌برداری پروژه بود که این امر هم محقق نشد و بهره‌برداری از این پروژه که گفته می‌شود نخستین پایانه هوشمند کشور است، به تأخیر افتاد و این سرمایه ملی چندین سال است که خاک می‌خورد.

به گزارش همشهری، پیش‌تر مهدی وحدت‌کار، مدیرعامل سازمان پایانه‌ها و پارک‌سوارهای شهرداری تهران گفته بود اواخر نیمه نخست امسال پایانه جدید شرق بهره‌برداری می‌شود، اما محقق نشدن این وعده سبب شد تا دیروز برخی از اعضای پارلمان شهری به این موضوع واکنش نشان دهند و خواستار پیگیری و راه‌اندازی آن در اسرع وقت شوند. مهدی یابایی، نخستین عضو بود که موضوع (تعیین تکلیف پایانه جدید شرق) را مطرح کرد و گفت: «برای راه‌اندازی تریمینال شرق بودجه مناسبی در نظر گرفته شده و درخواست شورای است که این تریمینال به‌زودی راه‌اندازی شود، اما با گذشت حدود ۴۸۱ روز از تشکیل مدیریت جدید شهری، هنوز اقدامی در این خصوص انجام نشده است.» او به ترافیک خیابان دماوند هم اشاره و عنوان کرد که به‌دلیل عدم انتقال تریمینال شرق اصلاح خیابان دماوند انجام نشده است و به همین دلیل شهروندان شاهد ترافیک در این نقطه هستند. سیدمحمد آقامیری هم در ادامه به بازید اخیرش از تریمینال شرق اشاره کرد و گفت: «این تریمینال ۳۰ هکتاری در راستای حل مشکلات پایانه فعلی در شرق تهران ساخته شده و نخستین پایانه هوشمند کشور است که در یک

موقعیت خاص جغرافیایی واقع شده، اما امکانات آن بدون هیچ کاربردی رها شده و در یک‌سال اخیر نیز هیچ اتفاقی برای بهره‌برداری از این پایانه رخ نداده است.» او با بیان اینکه سال ۱۳۹۶ راه‌اندازی این پایانه به ۲۰ تا ۲۰۰ میلیارد تومان نیاز داشت، اما حالا این پایانه با اختصاص ۲۰۰ میلیارد تومان راه‌اندازی می‌شود، تأکید کرد: «متأسفانه مدیریت قبلی با ترک فعل در این زمینه و رها کردن منابع مالی برای ادامه کار تأمین نشد و کار متوقف شد. از سوی دیگر، اتصال به خط ۲متر و (از ایستگاه فرهنگسرا تا پایانه جدید شرق در جاده دماوند) یکی از شروط بهره‌برداری پروژه بود که این امر هم محقق نشد و بهره‌برداری از این پروژه که گفته می‌شود نخستین پایانه هوشمند کشور است، به تأخیر افتاد و این سرمایه ملی چندین سال است که خاک می‌خورد.

به گزارش همشهری، پیش‌تر مهدی وحدت‌کار، مدیرعامل سازمان پایانه‌ها و پارک‌سوارهای شهرداری تهران گفته بود اواخر نیمه نخست امسال پایانه جدید شرق بهره‌برداری می‌شود، اما محقق نشدن این وعده سبب شد تا دیروز برخی از اعضای پارلمان شهری به این موضوع واکنش نشان دهند و خواستار پیگیری و راه‌اندازی آن در اسرع وقت شوند. مهدی یابایی، نخستین عضو بود که موضوع (تعیین تکلیف پایانه جدید شرق) را مطرح کرد و گفت: «برای راه‌اندازی تریمینال شرق بودجه مناسبی در نظر گرفته شده و درخواست شورای است که این تریمینال به‌زودی راه‌اندازی شود، اما با گذشت حدود ۴۸۱ روز از تشکیل مدیریت جدید شهری، هنوز اقدامی در این خصوص انجام نشده است.» او به ترافیک خیابان دماوند هم اشاره و عنوان کرد که به‌دلیل عدم انتقال تریمینال شرق اصلاح خیابان دماوند انجام نشده است و به همین دلیل شهروندان شاهد ترافیک در این نقطه هستند. سیدمحمد آقامیری هم در ادامه به بازید اخیرش از تریمینال شرق اشاره کرد و گفت: «این تریمینال ۳۰ هکتاری در راستای حل مشکلات پایانه فعلی در شرق تهران ساخته شده و نخستین پایانه هوشمند کشور است که در یک

حساب‌های درآمد و هزینه شهرداری، رئیس کمیته شفافیت و شهر هوشمند شورای اسلامی شهر تهران درباره عدم‌وریز در آمد‌ها به خزانه واحد از سوی برخی از مجموعه‌های مدیریت شهری تذکر داد.

احمد صادقی درباره حساب‌های درآمد و هزینه شهرداری منتهی به ۳۰ ماهه‌امسال گفت: «یکی از مواردی که از این گزارش برمی‌آید، عدم‌اجرای خزانه واحد است؛ یعنی برخی مجموعه‌ها مصوبه شورا در ایجاد خزانه واحد و اریز در آمد‌ها به خزانه واحد را رعایت نکردند و به همین دلیل در آمد‌های شهرداری در گزارش با آنچه حاصل شده، فاصله دارد.»

وی در ادامه افزود: «موضوع بعدی مربوط به دکل‌ها و آنتن‌های فیبر نوری است. وقتی در طول روز در سطح شهر تردد می‌کنیم، می‌بینیم که دکل‌ها و آنتن‌ها مدام رویش و زایش دارند.»

صادقی ادامه داد: «باید رقم درآمدی از صدور مجوز دکل‌ها ذکر شود؛ لذا باید در یک گزارش مفصل این ارقام در صحن شورا ارائه شوند.»

محاسبه و اخذ بهای خدمات پسماند

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای اسلامی شهر تهران در این جلسه از اصلاح نحوه محاسبه و اخذ بهای خدمات مدیریت پسماند عادی خبر داد.

رعایت وریز در آمد‌ها به خزانه واحد

در جریان قرائت گزارش خزانه‌دار شورا درباره

تعیین تکلیف املاک حریم راه آهن

عضو کمیسیون برنامه و بودجه شورای اسلامی شهر تهران در یکصدودهمین جلسه شورای اسلامی شهر تهران ضمن ارائه گزارش در محله علی‌آباد شمالی و نازی‌آباد شرقی واقع در منطقه ۱۶ شهرداری تهران، گفت: تقاضای من این است که شهردار در مناطق ۱۳ تا ۱۴ عملکرد شهردار منطقه ۱۶ در تعامل مستقیم با شهروندان را مورد توجه قرار دهند.

ناصر آمانی با اشاره به تعامل بسیار مثبت شهردار منطقه ۱۶ با مردم گفت: خوشبختانه در این منطقه شاهد بافت فرسوده نبودیم که جای خوشحالی است. سرانه آموزشی منطقه وضعیت مناسبی دارد و ۱۲ مدرسه در منطقه وجود دارد؛ از لحاظ سرانه بهداشتی نیز وضعیت خوبی را در منطقه شاهد هستیم.

آمانی با بیان اینکه هزار نفر از اتباع بیگانه در این محله زندگی می‌کنند، خاطر نشان کرد: ترافیک اطراف ایستگاه متروی خزانه مردم را دچار مشکل می‌کند. تعیین تکلیف املاک موجود در اطراف حریم راه آهن، تعیین تکلیف مجموعه ورزشی سینما، تعمیر پل مکانیزه، تأمین روشنایی منطقه و آبرسانی درختان ارزشمند محله از جمله مواردی است که نیاز به پیگیری دارد.

بودجه شهر در مسیر تحقق

کاشانی: امسال ۳۵ درصد منابع شهرداری تهران به ثبت رسیده که اتفاق مثبتی به حساب می‌آید

دیروز خزانه‌دار شورای اسلامی شهر تهران گزارشی از وضعیت تحقق دخل و خرج شهرداری ارائه داد که از وضعیت مناسب روند اقتصادی شهر حکایت

<p>۲۲۰۰۰ میلیارد تومان</p> <p>پیش‌بینی شده بود که درآمد بودجه امسال از محل شهرسازی تأمین شود که ۱۷۸۰۰ میلیارد تومان تاکنون درآمد کسب شده است.</p>	<p>۲۲۵۵۰ میلیارد تومان</p> <p>منابع واگذاری دارایی سرمایه‌ای نقد بوده است.</p>	<p>۳۸ هزار میلیارد تومان</p> <p>درآمد معادل ۷۶ درصد بودجه، بیش از ۸ هزار میلیارد تومان منابع حاصل از واگذاری دارایی سرمایه‌ای معادل ۱۶ درصد و ۳ هزار و ۹۴۰ میلیارد تومان منابع حاصل از واگذاری دارایی مالی معادل ۸ درصد بودجه امسال است.</p>	<p>۵۰۳۷۰ میلیارد تومان</p> <p>بودجه امسال شهرداری است.</p>
<p>۲۶۵۰ متر</p> <p>معاون فنی و عمرانی منطقه ۱۵ تهران از اتصال تقاطع بزرگراه‌های امام علی (ع) و شهید نجفی رستگار با احداث رمپ و لوپ در این شریان‌های ارتباطی خبر داد. علی روحانی گفت: «مسیر دسترسی بزرگراه‌های امام علی و شهید نجفی پس از گذشت ۳ سال از بهره‌برداری بزرگراه شهید نجفی رستگار با هدف تکمیل نواقص کندرو بزرگراه شهید نجفی رستگار، احداث شد.» او اضافه کرد: «برای تکمیل گردش‌های ترافیکی تقاطع فوق، بیش از ۲۶۵۰ متر مسیر کندرو در بزرگراه شهید نجفی رستگار، یک رمپ ۳۲۰ متری و یک لوپ با همین طول احداث شده است.»</p>	<p>۴۴۰۷۸ میلیارد تومان</p> <p>در بخش عملکرد هزینه‌ای و درآمدی ابلاغ شد که شهرداری تاکنون ۳۷ درصد جذب داشته است.</p>	<p>۳۲۵۷۸ میلیارد تومان</p> <p>بودجه تا پایان مهر محقق شده است.</p>	<p>۲۲۷۸۳ میلیارد تومان</p> <p>منابع کسب شده حاصل واگذاری دارایی سرمایه‌ای است.</p>

نقل قول خیر

مهدی پیرهادی
رئیس کمیسیون سلامت محیط‌زیست و خدمات شهری شورای شهر صداوسیما نسبت به انتشار موضوعاتی که در شهر انجام می‌شود، اهتمام بیشتری داشته باشند. در شرایطی که رسانه‌های بیگانه و ماهواره دائماً تخریب می‌کنند و رهبر انقلاب می‌گویند به مردم امید دهید، صدا و سیما باید در جامعه امیدبخشی کند. در دوره جاری مدیریت شهری در مناطق جنوبی اتفاقات خوبی افتاده و شنبه آینده افتتاح چند بوستان در مناطق جنوبی از جمله منطقه ۱۷ را داریم که وسعت خوبی دارد و در چند سال گذشته بی‌سابقه بوده است.

سیداحمد علوی
عضو شورای اسلامی شهر تهران با این دکل‌هایی که در سطح شهر وجود دارند، نباید درآمد مدیریت شهری از محل فیبر نوری صفر باشد. ما قبلاً نیز به دوستان اعلام کرده بودیم در این مسئله و به‌ویژه در شرکت کنترل ترافیک ضعف داریم که اکنون به جزئیات آن نمی‌پردازم. اکنون حدود ۳۰۰۰ میلیارد تومان از درآمد غیرنقد ما مشخص است. اگر گزارش‌های غیرنقد مشخص شود، به‌نظر می‌رسد که ما در زمینه بودجه موفق بوده‌ایم و اوضاع درآمدی شهرداری خیلی بد نبوده است.

خبر

ساماندهی افراد بی‌خانمان در آبان‌ماه

شهردار منطقه ۹ تهران از شناسایی و ساماندهی معتادان متجاهر، افرادی بی‌خانمان و بی‌سرپناه با هدف پاکسازی شهر و آیین‌سازی قسمت غربی شهر تهران خبر داد. به گزارش همشهری، سیدمحمدحجیم مرتضوی با اشاره به گذشتن‌های مستمر توسط اداره امور آسیب‌های اجتماعی شهرداری منطقه ۹ تهران گفت: «پایگاه خدمات اجتماعی منطقه ۹ تهران با کمک مرکز فوریت‌های اجتماعی شهرداری تهران (۱۳۷) و انجام گشت‌های روزانه و شبانه در خیابان‌ها، بوستان‌ها و فضاهای بی‌دفاع شهری نسبت به ساماندهی معتادان متجاهر، افرادی بی‌خانمان و بی‌سرپناه اقدام می‌کند.» او عنوان کرد: «در ادامه و با راجع این افرادی بی‌سرپناه به دستگاه‌های حمایتی، مراحل خدمت‌رسانی از جمله تشکیل پرونده، مشاوره، اسکان و مددوا تسهیل شده و با سرعت بیشتری انجام می‌شود.» شهردار منطقه ۹ تأکید کرد: «در ماه آبان امسال ۲۷۲ نفر شامل معتادان متجاهر، بی‌خانمان، کودک کار و مسافر در راه مانده در منطقه ۹ تهران شناسایی شده و به مراکز بازپروری و حمایتی از جمله مندرسرای امید، مرکز پرتو و تریمینال غرب منتقل شدند.» مرتضوی اضافه کرد: «خرسندی که اقدامات انجام‌شده در زمینه آسیب‌های اجتماعی به‌منظور کاهش آسیب‌های اجتماعی با ساماندهی معتادان متجاهر، در راهماندگان، کودک کار و افرادی بی‌سرپناه در نقاط آسیب‌خیز غربی پایتخت مثبت بوده است.»

عدد خبر

۲۷۳ پروانه

شهردار منطقه ۱۰ از صدور ۲۷۳ پروانه تخریب و نوسازی در ۸ ماه گذشته خبر داد. مهدی اخ‌الصنایع گفت: «میانگین متوسط صدور پروانه در سال گذشته ۲۰ هزار بوده که اکنون به ۴۱ هزار کاهش یافته است. منطقه ۱۰ یکی از مناطقی است که حدود ۶۰ درصد آن ر بافت فرسوده و ناکارآمد شهری تشکیل می‌دهد و همین مسئله موجب شده یکی از دغدغه‌های اصلی این منطقه، در راستای نوسازی و بهبود کیفیت بافت شهری باشد.» او اضافه کرد: «صدور پروانه ساخت وساز مهم‌ترین نقش را در ارتقای کیفیت سکونت در مناطق دارای بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهر ایفا می‌کند.»

۲۶۵۰ متر

معاون فنی و عمرانی منطقه ۱۵ تهران از اتصال تقاطع بزرگراه‌های امام علی (ع) و شهید نجفی رستگار با احداث رمپ و لوپ در این شریان‌های ارتباطی خبر داد. علی روحانی گفت: «مسیر دسترسی بزرگراه‌های امام علی و شهید نجفی پس از گذشت ۳ سال از بهره‌برداری بزرگراه شهید نجفی رستگار با هدف تکمیل نواقص کندرو بزرگراه شهید نجفی رستگار، احداث شد.» او اضافه کرد: «برای تکمیل گردش‌های ترافیکی تقاطع فوق، بیش از ۲۶۵۰ متر مسیر کندرو در بزرگراه شهید نجفی رستگار، یک رمپ ۳۲۰ متری و یک لوپ با همین طول احداث شده است.»

سازمان ورزش شهرداری تهران پیراهن تیم ملی فوتبال کشور را به اعضای شورای شهر اهدا کرد. عکس: سعید گنجی